

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 29 септември 2023 г.
(OR. en, lv, pl, sk)

Междуинституционално досие:
2021/0218(COD)

13188/23
ADD 1 REV 2

CODEC 1631
ENER 502
CLIMA 409
CONSOM 322
TRANS 363
AGRI 525
IND 481
ENV 1009
COMPET 896

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Проект за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета (първо четене) - Приемане на законодателния акт = Изявления

Изявление на Белгия

Белгия признава необходимостта от ускоряване на енергийния преход и постепенно премахване на изкопаемите горива в усилията ни за постигане на целите на Парижкото споразумение. Белгия ще подкрепи приемането, но би желала да изрази своята загриженост във връзка с предизвикателствата, свързани със завишените цели за енергията от възобновяеми източници, съдържащи се в настоящата 3-та директива за енергията от възобновяеми източници. Сериозните демографски и географски ограничения, съчетани с наличието на големи струпвания на енергоемки отрасли, означават, че очакваният национален принос съгласно формулата, посочена в приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1999, е изключително труден за постигане и изглежда непостижим, особено в срок от едва 7 години.

Същото се отнася и за задължителните секторни подцели (по отношение на възобновяемите горива от небиологичен произход в промишлеността, транспорта, отоплението и охлаждането), които изглежда не са съгласувани с икономически ефективното постигане на нашите цели в областта на климата. Независимо от тези предизвикателства, Белгия ще продължи да допринася по конструктивен начин за европейската цел.

Изявление на Ирландия

Ирландия приветства споразумението за актуализиране на текста на Директивата за енергията от възобновяеми източници и признава необходимостта от амбициозни цели за енергията от възобновяеми източници за 2030 г. Постигането на амбициозните цели в относително кратък срок ще изисква безпрецедентни усилия от страна на всички в обществото и е изключително важно да приобщим всички към този процес.

Ирландия смята, че фактът, че не се отчитат всички последици от значителното завишаване на целите в областта на енергията от възобновяеми източници — като например настоящото действие на междинните цели съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата — ще има обратен ефект.

Неотчитането на последиците крие риск от подкопаване на подкрепата, необходима за насърчаване на енергията от възобновяеми източници, когато публични средства се отклоняват от необходимите инвестиции в енергийните системи на държавите членки, въпреки че е постигнат значителен напредък и са направени много инвестиции, като са поети ангажименти за още.

Целта за енергията от възобновяеми източници за 2030 г. в окончателния текст надхвърля първоначално предложеното като част от пакета „Подготвени за цел 55“. Въздействието на завишената цел за енергията от възобновяеми източници и всякакви непредвидени последици може да не станат напълно ясни, докато държавите членки не приключат актуализациите на своите проекти за национални планове в областта на енергетиката и климата.

В Регламента относно управлението се предвижда преразглеждане в отговор на глобалния преглед на Парижкото споразумение от 2015 г. Ирландия счита, че подобно преразглеждане на Регламента относно управлението би било подходящ момент за преглед и на действието на междинните цели и на механизмите за привеждане в съответствие, с които разполагат държавите членки. Този преглед може да се основава на анализа, съдържащ се в актуализираните проекти за национални планове в областта на енергетиката и климата, представени от държавите членки.

Изявление на Латвия

Република Латвия подчертава голямото значение на развитието на възобновяемите енергийни източници за укрепване на сигурността и независимостта на енергийните доставки, осигуряване на ценова стабилност, както и намаляване на емисиите на парникови газове и постигане на целите на Европейския съюз в областта на климата.

Латвия подкрепя предложението за директива за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници, и по-специално постигнатото споразумение по такива важни елементи на предложението като секторните цели, отоплителния сектор и биоенергията.

Латвия ще направи всичко възможно, за да приложи всички необходими мерки за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници в транспортния сектор, и ще работи за увеличаване на производството на електроенергия от възобновяеми източници с цел създаване на необходимия капацитет за производство на водород от възобновяеми източници в Латвия. Същевременно Латвия смята, че споразумението относно целите и задълженията, определени в член 25 относно енергията от възобновяеми източници, и по-специално използването на водород в транспорта, надхвърля равнището на осъществимост и възможностите за изпълнение на Латвия, като се вземе предвид нейната национална ситуация.

Латвия смята, че при определянето на изискванията за мерки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници е важно да се вземат предвид икономическите и социалните условия в страната, националните енергийни баланси и отправни точки.

Изявление на Полша

Полша е един от най-бързо развиващите се пазари на енергия от възобновяеми източници в Европа. През последните години капацитетът ни за енергия от възобновяеми източници нарасна експоненциално, особено във фотоволтаичния сектор, благодарение на правителствената подкрепа и обществената ангажираност. За да разширим използването на чиста енергия, създадохме стабилна правна рамка и въведохме подходящи схеми за подпомагане. Опростяването и ускоряването на процедурите за издаване на разрешителни са елементи от предложението, които трябва да бъдат приветствани, но те са недостатъчни, за да се гарантира постигането на неговите цели. Бързото разгръщане на възобновяемите енергийни източници в мащаба, предложен от преразгледаната ДЕВИ, и нарастващият дял на зависимите от метеорологичните условия източници в производството на енергия застрашават както стабилността на мрежата, така и цялостната енергийна сигурност. Полша непрестанно подчертава, че е необходимо енергийният преход да следва темп, който е осъществим за енергийната система и е приемлив за обществото, както и за европейската промишленост. Целите трябва да бъдат реалистични и да оставят гъвкавост на държавите членки при избора на подходящите инструменти за тяхното изпълнение.

Освен това, като се има предвид въздействието на предложения акт върху енергийния микс на държавите членки и произтичащите от това отрицателни социални последици, Полша смята, че неговото правно основание трябва да бъде член 192, параграф 2, буква в) от ДФЕС.

Поради това Полша не може да подкрепи представения проект за преразгледана директива за енергията от възобновяеми източници.

Полша също така запазва отрицателното си становище по целия пакет „Подготвени за цел 55“, който поставя нереалистични цели и амбиции и значително засяга енергийния микс на държавите членки. Полша смята, че по-голямата част от пакета се прилага на неправилно правно основание, което създава опасен прецедент.

Изявление на Словашката република

Словакия смята, че равнището на общата цел на ЕС за ВЕИ за 2030 г. е много амбициозно и много трудно постижимо. Що се отнася до националния енергиен микс и неговото развитие, Словашката република не вижда реална възможност за значително повишаване на амбициите си в тази област и подчертава, че възможният допълнителен принос към целите за ВЕИ, изчислен въз основа на необвързващата формула, посочена в приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1999, може да не отчита всички имащи отношение фактори на национално равнище и съответно може да не отразява реалния потенциал за развитие на възобновяемите енергийни ресурси в страната.

Въпреки че смятаме, че амбициозните цели в областта на транспорта и отоплението са трудни за постигане и съществува риск те да не бъдат реализирани, Словашката република ще положи усилия за постигането им и чрез предвиждането на цели и мерки в НПЕК.

Освен това имаме резерва по отношение на насърчаването на производството на водород от нисковъглеродни източници, което е един от ключовите въпроси за Словакия и което не беше уредено по задоволителен начин в директивата.

Декларация от името на Комисията относно член 22а и член 22б от RED

Член 22а от Директивата за енергията от възобновяеми източници, в съчетание с член 22б, ще стимулира необходимата замяна на изкопаемите горива, използвани като изходна суровина в промишлеността, и намаляването на емисиите на парникови газове в трудните за електрифициране промишлени процеси.

Предвид новостта на целта и ранния етап на преход на пазара на водород Комисията признава, че постигането на целта до 2030 г., ще изисква важни усилия от страна на държавите членки и значителни инвестиции от страна на заинтересовани страни от публичния и частния сектор.

Комисията признава, че постигането на целта, предвидена в член 22а, параграф 1, пета алинея, също във връзка с член 22б, в някои случаи ще доведе до високи разходи за адаптиране на инсталациите, при които е необходимо модернизиране на процесите. Такъв е случаят с някои инсталации за производство на амоняк, при които са нужни значителни инвестиции в производствения процес, за да се замени използването на водород, произведен чрез риформинг на метан с водна пара. Поради това при своята оценка по член 22а, параграф 1, пета алинея и член 22б, първа алинея, буква б) Комисията, като разглежда всеки отделен случай и когато е надлежно обосновано, няма да взема предвид тези съществуващи инсталации, като същевременно ще преценява дали те са напълно амортизирани и кога е било взето окончателното инвестиционно решение за преоборудване.

В по-общ план Комисията признава, че за постигането на целите, определени в директивата, по-специално на общата цел за енергията от възобновяеми източници, на целите за транспортния и промишления сектор, ще са необходими важни усилия от страна на държавите членки и значителни инвестиции от страна на заинтересовани страни от публичния и частния сектор и евентуално от националните бюджети. Комисията признава, че е необходимо да се подпомогнат държавите членки при изпълнението на тези цели.

Комисията признава, че други източници на енергия — без използване на изкопаеми горива и различни от възобновяемите източници на енергия, допринасят за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. в държавите членки, които решат да разчитат на такива източници на енергия.

Комисията също така признава, че целите относно енергията от възобновяеми източници следва да бъдат подкрепени от допълнителни усилия за декарбонизация, основаващи се на други неизкопаеми енергийни източници, за да се постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г., като се вземат предвид специфичните национални обстоятелства и структури на енергийните доставки. Комисията счита, че за постигането на тази цел, с оглед на повишената обвързваща обща цел на Съюза, е необходимо внедряването на енергия от възобновяеми източници да бъде съпроводено от допълнителни усилия за декарбонизация, включващи разработването на други неизкопаеми енергийни източници, които държавите членки сметнат за подходящи.